

روایت جدید مرکز آمار از بازار کار

تنها چند روز پس از اعلام شاخص‌های کاهش نرخ بیکاری اعلام‌شده از سوی محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور و ادعای مسئولان اقتصادی دولت مبنی بر ایجاد اشتغال...

مرکز آمار ایران ادعای اشتغال‌زایی 7.5 میلیونی را تأیید نکرد روایت جدید مرکز آمار از بازار کار

تنها چند روز پس از اعلام شاخص‌های کاهش نرخ بیکاری اعلام‌شده از سوی محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور و ادعای مسئولان اقتصادی دولت مبنی بر ایجاد اشتغال میلیونی در دولت‌های نهم و دهم، مرکز آمار ایران جزئیات شاخص‌های بازار کار در ایران در فاصله سال‌های 1384 تا 1391 را منتشر کرد که ادعاهای مطرح‌شده مبنی بر ایجاد اشتغال میلیونی در 8 سال گذشته را تأیید نمی‌کند.

پیش از این محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور از ایجاد اشتغال 7.5 میلیون نفری در دولت دهم خبر داد و گفت: در مجموع میزان بیکاری در 8 سال اخیر بطور متوسط 11.4 درصد بوده است که نشان می‌دهد در مقایسه با دولت‌های هفتم و هشتم، میزان بیکاری کمتر شده است. اما از سوی دیگر، حسن روحانی، رئیس‌جمهور منتخب در نخستین دیدار با نمایندگان مجلس، به آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار اشاره و یادآور شده بود: از سال 85 تا 90 رقم شاغلان سالانه 14 هزار نفر بوده است.

به گزارش همشهری، تازه‌ترین گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که در پایان سال 91 نسبت به سال 84 تعداد شاغلان با 542 هزار و 769 نفر افزایش از حدود 20 میلیون و 619 هزار نفر به اندکی بیش از 21 میلیون و 161 هزار نفر رسیده است. این مرکز در گزارشی با ارائه تصویری رسمی از بازار کار در دولت نهم و دهم فاش ساخته که تعداد بیکاران در سال 91 به نسبت سال 84 حدود 270 هزار نفر بیشتر شده است. ارزیابی اولیه آمار شاغلان و بیکاران در 8 سال اخیر نشان می‌دهد که به‌طور میانگین سالانه 67 هزار و 846 نفر به تعداد شاغلان و 33 هزار و 662 نفر به تعداد بیکاران افزوده شده است.

دولتی‌ها به‌ویژه مسئولان وزارت کار در این سال‌ها بدون گزارش دقیقی از اشتغال ایجاد شده در 8 سال گذشته تنها به کلی‌گویی بسنده کرده و در برابر انتقادهای صریح مجلس، گفتند که تمامی اطلاعات اشتغال‌زایی در این سال‌ها در سامانه‌ای به نام رصد موجود است؛ سامانه‌ای که نه کارشناسان، نه مردم و نه نمایندگان مردم حق دسترسی به اطلاعات آن را نداشتند و تلاش مجلس برای راستی‌آزمایی ادعاهای اشتغال‌زایی هم تاکنون بی‌نتیجه مانده است.

اما یافته‌های مرکز آمار ایران دست‌کم ثابت می‌کند که نه تنها شعار ریشه‌کردن نرخ بیکاری در پایان دولت دهم محقق نشده بلکه نرخ بیکاری 11.5 درصدی سال 84 به 12.2 درصد در پایان سال 90 با در نظر گرفتن تعاریف مرکز آمار ایران افزایش یافته است. ابهام جدی در گزارش مرکز آمار ایران اما این است که علت کاهش نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت فعال اقتصادی ایران در 8 سال گذشته چه بوده و آیا جویندگان ناامید از یافتن شغل مناسب که ادامه تحصیل را به‌عنوان گزینه آخر انتخاب کرده‌اند، بر تعداد حدود 3 میلیون بیکار در دولت آینده نخواهند افزود؟

دردسر یافتن شغل با تحصیلات بالاتر

کالبد شکافی آمارهای رسمی از بازار کار ایران در 8 سال گذشته به وضوح تأیید می‌کند که در سال 1384 بیش از 23 میلیون و 293 هزار نفر از مجموع 56 میلیون و 763 هزار ایرانی بالای 10 سال جزو جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شدند یعنی 41 درصد، اما در پایان سال 91 بیش از 24 میلیون و 105 هزار نفر از 63 میلیون و 965 هزار ایرانی بالای 10 سال در بازار کار ایران به‌عنوان جمعیت فعال اقتصادی محاسبه شده‌اند به‌عبارتی دیگر 37.7 درصد.

شفاف‌تر اینکه هرچند در فاصله سال‌های 84 تا 91 بیش از 7 میلیون و 202 هزار نفر بر جمعیت بالای 10 سال کشور افزوده شده، اما تنها 812 هزار و 61 نفر جزو جمعیت فعال اقتصادی قرار گرفته‌اند که این افراد عمدتاً ادامه تحصیل به‌ویژه تحصیل در مقاطع بالاتر را انتخاب کرده‌اند و در خوش‌بینانه‌ترین حالت دولت یازدهم علاوه بر لشکر حدوداً 3 میلیونی بیکار فعلی که حتی یک ساعت هم در هفته کار نمی‌کنند، باید در انتظار بیش از 6 میلیون بیکار بالقوه‌ای باشد که وارد بازار کار می‌شوند و از دولت آینده کار می‌خواهند.